

De Postrijder der provincie Limburg

MEN SCHRIJFT IN

te Tongeren bij M. COLLÈRE, uitgever en eigenaar van dit blad, groote Markt, n° 54.

verschijnende dinsdags, donderdags en zaterdags.

ABONNEMENT

binnen de stad, 7 fr. per jaar.
buiten de stad, 8 fr.Een blad afzonderlijk 15 centiem.
Aankondigingen 15 centiem per drukregel.

TONGEREN, DEN 7 OCTOBER.

Wat nu gedaan?

Een socialistisch blad, « *la Liberté* » legt op eene treffende wijze uit, waarom de liberalen het voorbeeld niet volgen der katholieken, en geene werkmansbonden stichten tegen de *Internationale*. Het antwoord is dit: De liberalen met den godsdienst aan teranden, hebben zich zelf onmachtig gemaakt om de *Internationale* te bestrijden op het terrein der principelen, zij zaaijen het *revolutionnaire* gedacht, en zij willen orde en vrede maaijen! zij voelen hunne machteloosheid, want het onderwijs zonder godsdienst is een wapen, waarvan de *Internationale* zal gebruik maken tegen de liberalen.

Hier zijn letterlijk de woorden uit de *Liberté*. « Maar zij, de liberalen, kunnen aan de werklieden het paradijs niet beloven, waaraan zij niet gelooven, noch de gelijkheid op de aarde, welke de *Internationale* aanpreekt, en waarvan zij niet willen; hoe zouden zij dan de werklieden tot zich roepen? »

Zij spreken van den grooten geneesmiddel van onderwijs. Ah! ça! gelooven zij, dat het onderwijs den werkman zal gewilliger maken? Dat zij toch de oogen open doen en eens voor goed bemerken dat het de beste werklieden en de meest onderwezene zijn, die de vurigste aanhangers zijn der *Internationale*.

Daar is geen middenweg: of het volk zal zich laten leiden volgens godsdienstige regels of wel van zijne rechten beter en beter onderwezen, zal het dezelfde eischen. Of katholiek of internationaal, zoo zal het volk zijn. Wat u aangaat, liberalen die tusschen twee waters zwevet, gij zijt in de slechtste en belachelijkste gesteltnis der wereld, gij hebt het oud geloof niet meer en gij hebt het nieuw (der *Internationale*) niet gij geloof dat het volk u zal volgen? *Allons donc!*

Een congres der scheurmakers die de paauzelijke onfeilbaarheid verwerpen, is nu in de beiersche hoofdstad München gehouden geworden. De afgevallene priester-hoogleraar Döllinger stond aan het hoofd. Buiten nog een paar andere afgevallene gesteltnissen, waaronder ook noch de gewezen pater Hyacinthe, waren al de overigen menschen die reeds lang hun geloof verloren hebben en openlijk met de Kerk in strijd leven. De protestanten van Nederland hadden ook twee afgeveerdigen gezonden.

In het algemeen trekt men de schouders op, want dit congres had een zeer armzalig uit-

zicht; het was geene nieuwe sekte, het waren geene afvalligen — het vierde eener dozijn uitgenomen — die er deel van maakten; volgens de verklaring van het *Journal des Débats* zelf, waren het meestedeel der leden francmaçons, en velen zien in de geheele zaak niets anders dan eene der geheime streken van Bismark, om te tasten of het wel mogelijk zou zijn van eenige deutsche katholieke van de ware roomsche Kerk af te trekken en er scheurmakers volgens zijne hand van te vormen.

Allesekten werden in dat congres toegelaten. Men zegt dat dit uit noodzakelijkheid gedaan is, omdat de zaal der vergadering schier leeg zou gestaan en aan eenen familie-heerd zou gekeken hebben.

De *Avenir* kondigt het volgend artikeltje af: « Indien men wil zien hoe dwaas en vooral hoe onrechtvaardig de beschuldigingen der doktrinaire partij zijn tegen den minister van openbare werken, leze men het volgende: »

Sedert vijf jaren, dat is te zeggen, sedert de hervorming van M. Vander Stichelen, maakte men — om den schijn van voorspoed te hebben — bezuiniging op de meest noodzakelijke dingen.

Zoo heeft men sedert dien tijd geen enkel nieuw lokomotief, geen enkel nieuw rijtuig meer gemaakt of aangekocht.

Het materieel is vandaag zoo versleten en de lokomotieven zijn zoo verouderd, dat zij den afstand, in den verlangden tijd, niet meer kunnen doorloopen. Dat is de ware oorzaak der vertraging in de treinen ondervonden.

Ziehier een feit, dat wij de doktrinaire pers uitdagen te logenstraffen: *Er zijn op dit oogenblik, in de werkluizen te Mechelen, 82 lokomotieven en 1800 rijtuigen in reparatie.*

Dat men volgens die feiten oordeelt of het rechtvaardig is, gedurig den minister van openbare werken te beschuldigen, als hij eene administratie in wanorde en een versleten materieel heeft geërd.

Vedetterij.

Wij weten sedert lang dat de *Vedette* het onbeschaamde leugenblad is dat ooit bestaan heeft. Indien er hier of daar nog een goed liberaal schaaft loopt dat hieraan twijfelt, zullen wij weer eens een voorbeeld van dat schaamteloos liegen geven.

Over veertien dagen verweert de *Postrijder* aan de *Vedette* van een goddeloos artikel uit het *Journal de Gand* herdrukt te hebben, waarin deze nieuwe bedreiging voorkomt:

« verstandig; wij zijn immers beide levende, en als gij verstandig zijn wilt, dan geven urwe ouders hunne toestemming, dat wij een paar worden. »

Maar zij bielde de handen op den rug en riep:

« Blijf van mij af! Wat heb ik met u uit te staan! Gij zijt een mensch en ik een engel Gods. »

Toen keerde hij zich om, en begon bitter te weenen.

« Michel! Michel! » zeide hij, « God vergeve u wat gij ons beiden misdreyen hebt. »

« Wees naar bedarda, » zeide mijn man, « alles kan zich noch ten beste schikken. Blijf van nacht hier, en laat ons zien wat zij morgen zegt. »

Het was avond en er kwam een zwaar onweder opzetten, zoo zwaar als ik het nog gezien heb; het was alsof de wereld vergaan zou. Esben liet zich overhalen den nacht bij ons door te brengen, en zoodra het weder wat bedaard was, ging hij op het bovenkamertje liggen. Wij anderen gingen ook naar bed, en lang kon ik hem nog hooren zuchten en weenen; ik geloof ook, dat ik hem hoorde bidden. Eindelijk viel ik ook in slaap. Cecilia sliep in de bedstede, vlak tegenover waar mijn man en ik sliepen.

Het zal een uur of meer na middernacht geweest zijn, toen ik wakker werd. Het was huiten stil, en de maan scheen door het venster. Zoo lag ik wakker en dacht aan de ellende, die over ons gekomen was. Maar het allerminste dacht ik aan betgeen er nu gebeurd was, en dat ik u thans vertellen zal. Het scheen mij bij Cecilia al te stil te zijn, ik kon volstrekt niet hooren, dat zij adem haalde; ook hoorde ik niets meer van Esben. Het scheen mij toe, alsof alles richtig was. Ik stond zachtjes op en ging naar het bed

De vrijheid der Kerk zal verbrijzeld worden, en de Kerk zelve zal verdwijnen.

Wat denkt gij, lezers, dat de *Vedette* antwoordt? Verleden zaterdag verzekert zij op hoogen toon dat wij haar gelasterd hebben en dat het artikel van het *Journal de Gand* niet in de *Vedette* verschenen is!

O die onbeschaamde leugenaar! Het artikel van het *Journal de Gand* staat van voor tot achter te lezen in de *Vedette* van 2 september, 1ste bladzijde 2de kolom. Daar leest men deze goddelooze bedreiging: *La liberté de l'Eglise sera brisée et l'Eglise elle-même disparaîtra*, hetgeen wel wil zeggen: *De vrijheid der Kerk zal verbrijzeld worden en de Kerk zelve zal verdwijnen.*

Zal de *Vedette* nog zeggen dat zij de goddeloosheden van het *Journal de Gand* niet overgenomen heeft? Wij begrijpen hare verlegenheid. Zij heeft ons het laatste woord van het liberaal programma doen kennen. Zij heeft rechtuit gezegd dat de liberalen voordoe hebben de vrijheid der Kerk te verbrijzelen en de Kerk zelve uit te roeien. Heden dat zij de liberale plannen zoo openlijk ontmaskerd heeft, heden dat zij gewaar wordt dat het openbaar gevoelen onzer gansche stad hare leeringen verstoot, heden zou zij hare woorden wel willen terugtrekken. Het eenvoudigste middel dat zij kent, is van te zeggen dat de afschuwelijke bedreigingen tegen de Kerk niet in de *Vedette* gestaan hebben, dat is eene leugen op den hoop toe.

Het is goed bij deze gelegenheid te herinneren dat de *Vedette* de tolk is onzer tongersche liberalen, die onder alle opzichten ten accoord met haar zijn. De onnoozele lieden die als het kiezing is, zoo goedwillig hunne stem aan den liberalen kandidaat geven, beelden zich niet in dat zij medewerken aan de goddelooze liberale plannen te doen lukken welke de *Vedette* zoo rechtuit komt bekend te maken. Deze les mag voor de toekomst niet verloren gaan. De burgers zullen zich bij gelegenheid het programma der tongersche liberalen herinneren: **DE VRIJHEID DER KERK ZAL VERBRIJZELD WORDEN EN DE KERK ZELVE ZAL VERDWIJNEN!**

Brieven uit Rome.

Een aanzienlijk diefstal is in het Vatikaan gepleegd. Eene som van twintig duizend franken, die aan Mgr Negroni, gewezen minister van binnenlandsche zaken Zijner H., toebehoorde, is ontvreemd.

Uit een schrijven aan de *Correspondance de Genève* blijkt, dat het fiasco der bespottelijke

van Cecilia. Ik zag er in en voelde naar haar, maar zij was er niet. Thans werd ik ongerust, liep gauw naar de keuken, stak licht aan en ging daarmede naar de bovenkamer.

« Ach, hemelsche vader, wat zag ik daar? Zij zat voor Esben's bed en had zijn hoofd in haren schoot gelegd. Maar toen ik nader kwam, zag ik dat hij zoo bleek was als een doode, zijne oogen en de bedlakens waren rood van bloed. Ik gaf een gil en viel op den grond, maar Cecilia wenkte mij met de eene hand en streelde met de andere hem de wang en — « St, » zegde zij, « thans is mijn liefste gerust in slaap. Zoodra als ik zijn lichaam begraven heb, dragen de engelen zijne ziel naar het paradijs, en daar zullen wij dan bruijloft houden in groote pracht en heerlijkheid. » Ach, ach, zij had hem den hals afgesneden: het bebloede scheermes lag nog op den grond voor het bed.

Hier bedekte de ongelukkige weduwe haar gelaat met beide handen en weende bitter, terwijl smart en ontroering mijne borst toesnoerden. Eindelijk berkreid zij weder hare gewoone stemming en vervolgde:

« Daar hadden wij groote ellende en jammer, zoowel hier als bij Esben's vader; maar wat gebeurd was, was niet te veranderen. Toen men met hem aan zijn ouders huis kwam — die geloofden dat hij goed en wel in Holstein zat, — ja, toen ontstond er een geschreeuw en gejamber alsof het huis ervan zou invallen. Het was een knappe jonge, en thans was hij tot zoo een groot vermoegen gekomen, en dan toch zoo ellendig in zijne jonge jaren te moeten sterven, en dat door zijn liefstes hand! Mijn man kon het zich nooit van zich afzetten; hij werd nooit weder gelijk hij te voren was. Een paar maanden daarna werd hij bedlegerig en toen nam de lieve God hem van mij af.

feesten van den 20^{en} laatstleden, te Rome de liberale zoo gezegde romeinsche pers woedend heeft gemaakt.

De organen der gevanceerde partij spuwen hun gal uit tegen de *Consorti*. Deze op hunne beurt vallen de katholieken aan, en allen gezamenlijk varen uit tegen het gouvernement, dat binnen een jaartijds alle klassen der bevolking ontevreden heeft weten te maken, zonder er in gelukt te zijn, Rome tot de ware hoofdstad van het koninkrijk Italië te maken.

De vereeniging-Cavour, samengesteld uit minder heethoofdige liberalen dan 't overige gedeelte der klik, had geweigerd zich bij de andere vereenigingen voor de demonstratie van de Porta-Pia aan te sluiten; zij zond eene deputatie gevraagd naar *Campo Santo*, om een bloemenkrans te leggen op het graf van den luitenant Pagliardi, officier van het italiaansche leger, die bij Rome's belegering is gesneuveld. Bovendien richtte zij een telegram aan Victor-Emmanuel, om hem voor de bevrijding van Rome dank te zeggen.

Dit feit heeft de gramschap gaande gemaakt der democratische of onafhankelijke pers. Zij scheldt op de gematigden, « omdat deze gelooven alles als misdrijf te moeten beschouwen, wat niet met goedvinding van 't gouvernement geschiedt, en geene anderen als Italianen en martelaren willen erkennen, dan de officiers van het geregelde leger, dat streeft op bevel des konings. »

Om de onrechtvaardigheid hiervan te bewijzen, verdedigen de democratische bladen de revolutie, zeggende dat Italië door een aantal misdrijven van bovengenoemd karakter, één is geworden; dat het uit de geschiedenis blijkt, dat al het sinds 1815 tot op onze dagen in Italië gebeurde, zonder goedkeuring der regering is geschied; dat Cavour eenvoudig de vrucht heeft geplukt van den arbeid van Mazzini, en alle zamenzweerders van 1815 af, tot 1859.

De bladen der *Consortoria* werpen weer de schuld op de katholieken, want deze zijn immers de *bête noire* van Italië, maar de katholieken lachen hartelijk bij den twist, die tusschen de trawanten der revolutie is uitgebroken.

De door het italiaansche gouvernement en den roomschen gemeente raad begonnen onteigening der kloosters te Rome, heeft thans een nieuw aanzien bekomen. Allen wien men had bevolen, dat zij hunne kloosters op een bepaalden dag moesten verlaten, hebben van den II. Vader een tegenbevel ontvangen. Het vicariaat van Rome heeft eveneens aan alle kloosters van Rome verboden hunne poorten te openen voor diegenen, die zich daar zouden aandienen in naam van het gouvernement en den gemeente raad, en hun bevolen slechts voor het geweld te wijken. Sedert het verbod heeft het geweld niets meer beproefd. Zou het geweld soms aan zich zelven twijfelen?

STADS- EN PROVINCIE NIEUWS.

Het bestuur der hoofkirk van Tongeren is

Eene deense geschiedenis

(Vervolg.)

Zoo ging het een groot half jaar voort en het was bijkans eens zoo lang geleden, dat Esben naar het zuiden was getrokken en al dien tijd had niemand iets goeds of kwaad van hem gehoord. Daar zitten wij nu eens alle drie bijeen, mijn man zaliger, Cecilia en ik, en in eens komt Esben de deur in. Hij kwam regelrecht van de reis en was nog niet te huis geweest, wist ook niet hoe de zaken hier stonden, voor hij zijne oogen op het meisje liet vallen; toen kon hij wel zien, dat alles niet richtig was.

« Gij laat lang op u wachten, zegde zij; het bruidsbed is al voor jaer en dag gemaakt; maar zeg mij eerst zijt gij dood of leeft gij nog? »

« Lieve God, Cecilia! zegde hij, gij ziet toch wel dat ik levend ben. »

« Dat is ongelukkig, zeide zij, want dan kunt gij de deur van het paradijs niet doorgaan. Ga maar gauw heen en maakt dat gij sterft, want Mads Engeland ligt op de loer om er het eerst in te komen. »

« Dat is een ongelukkig geval, zeide hij. Michel, Michel! gij hebt zwaar onrecht aan ons gedaan. Ik ben nu een man van vijfduizend rijksdaalders, want mijn moeders broeder is in Holstein ongetrouwd gestorven en ik erf alles van hem. »

« Wat gij zegt! zeide mijn man. Het is jammer, dat wij dat niet wat vroeger geweten hebben. Maar wacht eenigen tijd; het meisje zal misschien nog wel herstellen. »

« Esben schudde het hoofd en ging naar mijne dochter om haar de hand te geven. »

« Cecilia! » zegde hij, « spreek nu eens

« Denzelfden dag, waarop hij begraven werd, viel Cecilia in eenen diepen slaap, en sliep volle driemaal vier-en-twintig uren achtereen door. Ik zat aan haar bed en verwachtte, dat de lieve God haar tot zich nemen zou; maar terwijl zij daar zoo lag, loosde zij een diepen zucht, sloeg de oogen naar mij op en zeide: « Hoe heb ik het? Waar ben ik geweest? Ik heb zonderlingo droomen gehad. Het was mij alsof ik in den hemel was en Esben bij mij. — Lieve God, moeder! waar is Esben? Hebt gij niets van hem gehoord sedert hij naar Holstein ging? »

« Ik wist niet wat ik antwoorden zou. Neen, zeide ik, ik weet niet veel van hem. Zij zuchtte: « Waar is vader? vroeg zij toen. « Vader heeft het goed, antwoordde ik, « de lieve God heeft hem tot zich genomen. » Nu begon zij te weenen. « Moeder laat mij hem zien, » smeekte zij. — « Dat kunt gij niet, mijn kind! want hij ligt onder den grond, » zegde ik. — « Heer in den hemel! » riep zij; « hoe lang heb ik dan geslapen? » — Hieraan merkte ik, dat zij niet wist in welken toestand zij geweest was. « Als gij mij wakker gemaakt hebt, moeder! dan hebt gij mij daarmede geenen dienst gedaan, » vervolgde zij. « Ik sliep zoo zoet en droomde zoo aangenaam. Esben kwam alle nachten bij mij en bezocht mij in blinkende witte kleederen, en met een rood parelsnoer om den hals. »

« Hier verviel de oude vrouw weer in haar somber gepeins, en eerst na eenige diepe zuchten hervatte zij haar treurig verhaal. »

« Het arme kind had haar verstand teruggekomen, maar God weet of zijer daarom beter aan toe was. Zij was nooit vroolijk, maar altijd stil bedroefd, zij sprak niet dan als men haar iets vroeg, verrichtte haar werk zeer vlijtig — zij was niet ziek en niet gezond. Spoedig werd het bij de bureu in het rood bekend, en ongerever een